

කැනා වැවීම

නැගෙනහිර නිවර්තන ආසියාව ජන්ම භූමිය වූ කැනා වර්ගය, මෙරට බුත්සරණ නමින් හැඳින්වෙන පැළෑටිය වෙයි. බුත්සරණ අල එදත් අදත් ගැමියෝ අතියයින් ප්‍රිය කරන ආහාරයකි. එම අලයේ පිෂ්ඨ ද්‍රව්‍ය විශාල ප්‍රමාණයක් අඩංගුවී ඇත. දුඹුරු රතු පැහැති පැළෑටි හා රතුමල් වලින් බුත්සරණ හඳුනා ගැනීමට පුළුවන.

කැනා, මල් වවත්තන්ගේ සිත් යොමු වට විශේෂයෙන් භාජන වූයේ පසුගිය යන වර්ෂයේ මැදි කාලයේදීය. යුරෝපයේ, මීට ප්‍රථම පුෂ්ප උද්‍යානවල කැනා වගා කළේ ඒවායේ කොළ හැඩයට හා සමූහ ලක්ෂණයට පමණය. මල් වවත්තන්ගේ සිත් ගැනීමෙන් පසු කැනා වැවීම සිලයෙන් දියුණුවී ගියේ වඩා ලක්ෂණ මල් හා පත්‍ර ඇති වර්ග නිපදවීමේ හේතුවෙනි.

මෙකල අලංකාරය පිණිස වගා කරන කැනා පංති දෙකක් තිබේ. “ඕකිඩ්” වැනි මල් වලින් යුත් කොළ හෝ දුඹුරු පත්‍ර වලින් සැදී, උස් මෙන් කෙටි පැළෑටිද එක් පංතියකට අයත් වේ. “ග්ලැඩියෝලස්” වැනි මල් වලින් යුත් කොළ හා දුඹුරු පත්‍ර වලින් සැදී කැනා වර්ග අනෙක් පංතියට අයත් වෙති. දැනට දිවයිනේ මෙම පංති දෙකට අඩංගු මල් වර්ග සියයකට අධික ගණනාවක් ඇත.

පැළෑටියේ “රයිසෝමය” නොහොත් අලය සිටවීමෙන් කැනා ඉතා පහසුව බෝකර ගත හැක. සරු පසේ කැනා අල යෙන් මොරෙයිගේ නොනැවතී මතු වෙයි. රයිසෝමයෙන් පැළ බෝ කිරීම වර්ධක ක්‍රමයක් නිසා මොරෙයිගේ මව් ගසේ හැඩ හුරුකම හා ගතිගුණම පෙන්වයි. මෙසේ

වගා කළ විට මව් ගසට ඉදුරුම වෙනස් ගති ඇති මොරෙයිගේ කළාතුරකින් මතු වීමටද බැරි නැත. අල සිටුවා ඇතිවන පැළවල මාස 4 සිට 6 දක්වා කාලයකින් මල් පිපේ. බීජ වලින් ද කැනා බෝකල හැකි නමුත් එවැනි පැළ වල මල් පිපීමට දීර්ඝ කාලයක් ගතවේ.

අඩියක් පමණ ගැඹුරට බිම කොටා එහි ඇති ගල් මුල් ආදිය ඉවත් කිරීමෙන් කැනා සිටු වීමට පස සකස් කළ යුතුවේ. කැනා මුල් එතරම් ගැඹුරට නොයන නිසා මීට වඩා යටට පස බුරුල් කිරීමෙන් ප්‍රයෝජනයක් නැත. පෝර කිරීමේදී පවා පසේ ප්‍රථම අඟල් කීපයකට චේන්ද්‍රිය පෝර යෙදීම හා ඉතිරි කොටසට තරමක් දිරා කොළ රොබු ආදිය තැන්පත් කිරීම නිර්දේශිතය. මෙම ක්‍රමය භාවිතා කිරීමෙන් පැළෑටි ආහාර කාන්දුවී යාම වලක්වා

ගත හැක. එමෙන්ම එම පස තුළ ජලය රඳවා ගැනීමේ ශක්තියද වැඩිවේ. මැටි සහිත බර පසට, වැලි හා කොළ ද්‍රව්‍ය යෙදීමෙන් පස බුරුල් කරගත යුතුය. වැඩි ජලය මනාව බැස යන ඕනෑම පසක කැනා පහසුව වශයෙනි.

නිරෝගිවට වැඩුණ විශාල මල් පොකුරු හට ගැනීම සඳහා කැනා වගාවන්ට පෝර අධික ප්‍රමාණයක් වුවමනා කරයි. අර්ධව හෝ මඳක් දිරාගිය ගොම පෝර යෙදීමෙන් කැනා පැළෑටිය ඉතා සාර්ථකව වැඩේ. වගී අඩි සියයක බිම් ප්‍රමාණයකට ගොම පෝර කුඩා 25ක් පමණ යෙදීමෙන් හොඳ ප්‍රතිඵල ලැබේ.

කැනා පැළෑටිවලට සුදුසු පරතරය තීරණය වන්නේ වගා කැරෙණ වර්ගය අනුවයි. කෙටි වගීවලට අඩියක හා උස් වගීවලට අඩි දෙකක පරතරයක් නිර්දේශනය. සුයඹී රශ්මිය සම්පූර්ණ වශයෙන් හෝ අඩක් හෝ ලැබෙන බිම්වල කැනා මනාව වැඩේ. වියලි කාලවල යහමින් වතුර වත් කළ යුතුය. අධික වියලි කාලවල කැනා කොළ ඇතුළට නැමී තිබෙනවා පෙනේ. මෙසේ කොළ නැමී යන්නේ පැළෑටියේ ඇති ජලය රඳවා ගැනීම සඳහාය. පැළෑටියට ජලය වුවමනා බවද මෙයින් පෙන්වයි.

වරක් මල් පිපීමෙන් පසු, නැවත නිරෝගි මොරෙසියන් මතුම්ම සඳහා පැළය පස මට්ටමට කපා දැමිය යුතුය. කැනා බීජ වුවමනා නැතිනම් මල් පරවූ වහාම පැළෑටිය අස් කළ යුතුවේ. මල් පොකුරෙන් බීජ ඇතිවන තුරු පැළෑටිය තබා ගැනීමෙන් අලුත් මොරෙසි යන් ගේ වැඩිම දුර්වල වෙයි. මාස 6 සිට 8 දක්වා කාලයක් කැනා පදුරු ඉතා හොඳට වැඩී, මල් හට ගනී. මින් පසු පදුරු උදුරා සුද්ධ කළ අල එම ස්ථානයේම නිසියාකාරව පස සකස් කිරීමෙන් පසු සිටවීමට පිළිවන.

මල් හට ගැනීම දුර්වල පැළෑටිවලට එකකට සල්ෆේට් ඔෆ් ඇමෝනියා අවුන්ස ¼ක් යෙදීමෙන් නිරෝගි විශාල මල් පොකුරු නැවත හටගනී.

රෝග හා පලිබෝධක හානි කැනාවලට ඇතිවන්නේ ඉතා මද වශයෙනි. කැනා රයිසේමය නොහොත් අලය සමහරවිට කුණුවන නමුත් එසේ වන්නේ කායික ආබාධයක් වශයෙනි. එවැනි අලවල කුණුවූ අංශය කපා ඉතිරි කොටස සුද්ධ කර නැවත සිටුවීමට පිළිවන. කොළ කන දළඹුවෙක් සමහරවිට කැනා කොළවලට හානි කරයි. “ලෙඩ් ආර්සනේට්” අවුන්ස යක් වතුර ගැලුම් දෙකක දමා සාදා ගන්නා මිශ්‍රණය ඉසීමෙන් මෙම කෘමියා මර්දනය කළ හැක.